ИЗЛИЗА
Вторникъ, Петъкъ
Срѣда и Недѣля.

Абонаментъ за България:
За година . . 16 лв.
„ 6 м-ца . . 8 лв.
„ 3 м-ца . . 5 лв.
За странство:
За година . . 30 лв.
„ 6 м-ца . . 15 лв.
винаги прѣдплата.

Единъ брой 10 стот.

ТЪРГОВСКИ ФАРЪ
LE PHARE DU COMMERCE.

Органъ за информация, политическа и стопанска икономия, търговия, земледѣлие и индустрия.

Телефонъ въ Варна № 223.		Уредникъ: П. ДРАГУЛЕВЪ.

За обявления:
гармонденъ редъ на 1-ва стр. 1 лв., на II-ра и III стр. по 70 ст. на IV-та стр. 20 стотинки.
За по-вече обнародвания се прави особенно споразумение.
Тукъ . . . я, ржкописи и . . . изпращатъ до уредника: П. Драгулевъ.
Единъ брой 10 стот.

Варн. Градска Библиотека

Въ сдружението е силата.

Дружната сила, съ каквато всѣко съсловие се е залавяло за работа, всѣкога е довеждала до щастливъ край. Въ послѣдния мелничарски конгресъ това се напълно съзна — тѣ, ако и най заинтересовани отъ дѣлата на Комитета за обществена прѣдвидливость, бѣха игнорирани — смѣтнати бѣха за дезорганизирани и за неимеющи право да иматъ свое прѣдставителство, но посочване отъ корпорацията, и бѣха отритнати — оставени бѣха безъ прѣдставитель въ комитета, защото г. г. К. Ранковъ, Юрд. Ионовъ и др., ако и мелничари-индустриалци, участвуватъ въ комитета като народни прѣдставители посочени отъ своитѣ партийно-парламентарни групи и въ това си качество (като партийно-парламентарни и народни прѣдставители), тѣ не можеха и не могатъ да се смѣтатъ строго облѣчени съ мандата на своето съсловно прѣдставителство, при всичко че въ закрилата или въ притискането на съсловнитѣ имъ интереси отъ комитета и сами тѣ не еднъжъ могатъ да се чувствуватъ засѣгнати и въ всѣки подобенъ случай да реагиратъ. Важното бѣше, че въ закона, за единъ членъ въ комитета, посоченъ отъ съсловието на мелничаритѣ, мѣстото е изрично опрѣдѣлено, и мелничаритѣ имаха право да използуватъ това си право — и използуваха го, но слѣдъ като на 16 априлъ конгреса имъ се конституира въ съсловенъ (мелничарски) съюзъ, сирѣчъ, слѣдъ като мелничаритѣ се формално сдружиха.

Въ борбата за животъ — каквато е, собствено, икономическата борба — всѣкога има интереси, които се блъскватъ и побѣдата, много естествено, бива на оная страна, която е по-силна, която е организирана, която е сгжстена отъ повече умни и силни хора, която е компактна, ако тя е отъ сборъ отъ човѣци и въ такъвъ случай — ако единно дѣйствува, ако е въ сговоръ. Интереситѣ и особено засѣгнатитѣ и накърненитѣ съсловно-икономическитѣ интереси биватъ найздраво и най-сигурно защищавани, когато, въ унисонъ, се защищаватъ отъ всички членове на съсловието, организирани въ едно тѣло, въ една мисъль и въ една насока; професионалната мощь се проявява найярко, най-силно само чрѣзъ сдружението. Та нима еднъжъ и дважъ сме имали случая да се изкажемъ ние по тая тема и въ тоя смисълъ? Нима и самитѣ съсловия, самитѣ професионални групи не сж го съзнавали това и, на дѣло, не сж го опитвали? Нима има кой отъ хората на една класа, на едно звание, на едно занятие — на едно и сжщо гражданско състояние, да го откаже?

Слѣдъ като бѣхме призовали търговцитѣ и индустриалцитѣ, а заедно съ тѣхъ и всички групи отъ всички занаяти да взематъ примѣръ отъ своитѣ служащи и да се сдружаватъ за да мѣрятъ силитѣ си съ послѣднитѣ, които водятъ срѣщу тѣхъ организирана война, съ цѣль да имъ налагатъ игото, което ще тѣгне върху тѣхния напрѣдъкъ и върху тѣхното икономическо благосъстояние; слѣдъ като повторихме и потретихме това призоваване, за да бждатъ силни търговцитѣ и да тѣжнѣе тѣхната дума и въ мѣроприятията на държавата по много въпроси, въ една отъ другарскитѣ срѣщи и въ икономическитѣ бѣсѣдвания на членоветѣ на Софийското търговско дружество, особено въ бѣсѣдитѣ му за старитѣ търговски лонжи и еснавската „кьоста" на г. Д. Ганчева и въ тая за старитѣ български търговски традиции въ Виена отъ г. Г. Киселовъ, ние бѣхме свидѣтели на общото признание отъ елита на търговското и индустриалско съсловие въ София (слѣдъ тия бѣсѣди), че „въ сдружението е силата на търговцитѣ и индустриалцитѣ, че когато сж сдружени тѣ, тъкмо ще се чува гласа имъ и ще се зачита волята имъ". Нѣщо повече. Чухме признанието, че не само въ съсловното, въ чисто професионалното, по общия интересъ и по общитѣ нужди, сдружение, но и въ личното и въ частното дружение — и въ личното и дружно самовъзпитание и самоподготвяне, за всички случаи, е силата.

A' propos. Отличенъ примѣръ за подражание даватъ мнозинството отъ най-интелигентнитѣ членове на Софийското търговско дружество и отъ икономическия блокъ, които сж добрѣ проникнати отъ съзнанието и отъ интереса на солидарностьта, като сж наредили дни, изключително, за другарски срѣщи и полезни бѣсѣди върху много полезни въпроси отъ търговски харакеръ — върху всички почти актуални въпроси отъ икономическо естество, а, най-главно, върху историята на миналото на търговията, върху тогавашното течение на живота отъ икономическо гледище, върху течението и развиването на живота днесъ и върху погледа на бждащето на търговията и индустрията, та това бждаще да бжде честито — по-честито отъ миналото и настоящето; бѣсѣди, на които най-близката цѣль е да поставятъ всѣкого отъ събѣсѣдницитѣ въ ясна и точна ориентировка по всичкитѣ текущи въпроси, които засѣгатъ неговото положение — да го посвѣтятъ и просвѣтятъ по тѣхъ. Съ други думи казано, бѣсѣди служащи за историческо упознаване съ битътъ на търговията и индустрията въ миналото, за разкритикуване и добро проучване настоящето и за придобиване способность за ясновидство въ бждащето.

Просвѣтното и възпитателно влияние и значение на тия бѣсѣди и на това другарско, или да го нарѣчемъ съсловно дружение сж неуспорими; тѣ създаватъ здрава и полизотворна почва за търговско-индустриалнитѣ традиции и обезпечаватъ неуязвимость на единодушната и на взаимната отбрана на съсловнитѣ, на професионалнитѣ интереси — подхранватъ ржководната идейность и подпомагатъ практическа дѣйность; затвърдяватъ единностьта и подтикватъ и засилватъ стремежа къмъ добро, къмъ по-крѣпко бждаще, защото поставятъ търговцитѣ и индустриалцитѣ въ положението на по-добра, по надежда увѣреность въ себе си и прави ги прѣдприемчиви и неустрашими въ дѣлата имъ и въ рисковетѣ имъ — създава се корпоративенъ духъ, духъ на корпоративна солидарность, духъ на взаимно удобрение и съсловна и лична самоувѣреность, както що казахме и по-горѣ.

За тая хубава инициатива, за тая отлична идея нека поздравимъ софийскитѣ търговци, индустриалци и всички икономически дѣйци, които отъ тукъ цѣлятъ да създадатъ икономически блокъ и оная организирана мощна борческа сила, която съ авторитетъ и увѣреность въ себе си ще отстоява търговскитѣ права и нужди и ще бжде щита, който ще отблъсква всичкитѣ напасти за търговията и индустрията, идящи даже отъ служащитѣ имъ, а не рѣдко и отъ горѣ — отъ правителствата, които неумѣло или партизански управляватъ. Въ това добро начинание на софийскитѣ търговци, индустриалци и хора отъ занаятитѣ ние виждаме единъ жестъ твърдѣ красивъ да радва всѣкого; ние виждаме една пробуда, едно дѣло, единъ актъ на самоупомняне; ние виждаме единъ, дѣйствително, благотворенъ, едновремено и благороденъ стремежъ, който сочи пжтя и на провинциалнитѣ търговци, индустриалци и занаятчии, които биха желали да прѣдставляватъ отъ себе си сила, способна да отбранява интереситѣ имъ.

Не само днесъ, когато войната покосява живота на милиони хора и когато всичко е замрѣло, — когато всѣки се ужасява отъ настжпилия общъ икономически кризисъ, икономическитѣ организации — сдруженията сж нужни, защото сж сила; но и въ всѣко врѣме, въ всички врѣмена — и сега тѣ сж: „идея, добро и прогресъ" — както се изразява единъ старъ общественъ дѣецъ и труженикъ на перото.

Въ сдружението е силата! Търговци, индустриалци, занаятчии отъ провинцията, — послѣдвайте примѣра на софийскитѣ си колеги — дой е похваленъ, той е добръ за подражание.

Дружество „България".

Въ миналия (625) брой обнародвахме годишния балансъ за 23 та отчетна година на Първото Българско Застрахователно Д-во „България", който балансъ на 19 того бѣ разгледанъ и напълно удобренъ отъ 23-то обикновено общо събрание на болшинството отъ акционеритѣ. Отчетната 23-та година е изтеклата 1914 година. Както сж забѣлѣзали нашитѣ читатели, въ баланса, подъ рубриката *„разни"* фигурира перото: „за уравнение, печалби за раздаване дивидентъ на акционеритѣ — отъ лихви отъ български държавни облигации, общински облигации и наеми лева 455000. Тая сума разпрѣдѣлена върху старитѣ и нови акции дава единъ дивидентъ за всѣка акция по 26%, като за емитиранитѣ прѣзъ юни сжщата 1914 год. 5000 акции отъ номинална стойность 100, а съ емисионенъ курсъ 500 лева се дава само за 6 мѣсеца — отъ 1 юли до 31 декември (включително) 1914 год. по 13%. Този дивидентъ е най високия отъ до сега, въ разстояние на 23 години, даванитѣ дивиденти. Отъ 1909 г. до 1913 г. включително, даванитѣ дивиденти сж били по 24% — тѣ сж били най-голѣмитѣ до изтеклата 1914 г. отъ като дружеството сжществува. Тази година (1914) обаче надвишава дивидентитѣ отъ миналитѣ четери години съ 2%. Тоя е единъ отъ косвенитѣ факти, който иде да потвърди, отъ една страна, че дружеството е въ постояненъ равномѣренъ прогресъ, че не е изложено на колебания и пертурбации и, отъ друга страна, че внесения новъ капиталъ, чрѣзъ емитиранитѣ прѣзъ 1914 година 5000 акции за 500,000 лева номинални, е оказалъ своето благотворно влияние върху развоя на дружественитѣ операции, върху нарастването на печалбитѣ — въобще върху голѣмото засилване на дружествената прѣдприемчивость и доходность.

Емитацията на споменатитѣ 5000 нови акции бѣше резултатъ отъ едно твърдѣ одавнашно рѣшение на дружеството, взето още въ VI-то обикновено общо събрание на акционеритѣ отъ 15 мартъ 1898 г. Резултата отъ подписката бѣше блестящъ. Макаръ и открита на 19 юни и траяла не повече отъ три дни — до 21 юни е г. включително — само помежду старитѣ акционери, въ нея взеха участие 11,637 стари акции и тя се покри съ 1,747 нови акции повече — всичко подписани акции бѣха 6,747, поради което се прибѣгна до репортиция.

Тоя фактъ бѣше очебияще засвидѣтелствуване на безграничното довѣрие, съ което се ползува дружеството прѣдъ своитѣ акционери, но той бѣше сжщеврѣмено и достойна ако не и още по-достойна атестация за трудъ и прѣданость въ работата на неговата управа, която съ голѣмо умѣние е ржководила дѣлата му, съ скруполи се е отнасяла къмъ неговия престижъ прѣдъ обществото тукъ и въ чужбина и постояно го е засилвала и подтиквала къмъ по-голѣмъ и по-голѣмъ успѣхъ. За всѣки случай извънредно голѣмия успѣхъ въ подписката за излищенъ пжть говори, отъ друга страна, и съ какво голѣмо довѣрие се ползува Д-во „България" прѣдъ своитѣ акционери и каква солидна гаранция прѣдставлява то, както за самитѣ тѣхъ, така и за многобройнитѣ му и винаги задоволени, винаги благодарни отъ колантностьта му клиенти. На врѣме още ние имахме случай да отбѣлѣжимъ съ какво довѣрие се отнесе цѣлото общество къмъ Д-во „България" и съ каква жажда очакваха мнозина отъ обществото, не акционери, да се открие публичната подписка да си купятъ отъ новитѣ акции; но понеже подписката, по силата на дружественото рѣшение, остана чисто домашно дѣло на старитѣ акционери, то очакванията на тия мнозина, вънъ отъ кржга на дружеството, не се сбжднаха. Обаче, ние бѣхме увѣрени, че ако подписката бѣше широко публична, тя можеше да се покрие не единъ и половина, а повече отъ 10 пжти.

Внасянето на тия 500000 зл. номинални лева, както и разликата, произхождаща отъ емисионня курсъ, послужиха на дружеството да ги уползотвори въ най-благонамѣрени за самитѣ акционери цѣли — употрѣбиха се изключително за усилването на запасния фондъ и резервитѣ по разнитѣ видове застраховки: пожаръ, животъ, нещастни случаи, транспортъ и пр. А всѣки знае, каква сила за рискове придобива и какво довѣрие и упование печели въ обществото едно застрахователно дружество, когато фондоветѣ му сж голѣми, когато резервитѣ му сж неизчерпаеми. Та всѣки день не четемъ ли въ рекламата на всѣко застрахователно дружество, че не неговата сила и упование, неговата стабилность е въ фондоветѣ и резервитѣ — и съ това привлича добритѣ и многобройнитѣ клиенти.

Но, освѣнъ горнята операция Д-во „България" прѣзъ 1914 год направи още една такава, толкова важна и толкова повече говоряща за неговата особена прѣдприемчивость и солидность. Това е участието, което Д-во „България" взема въ основаването на Застрахователното Д-во „Урания" въ Букурещъ. Съ това участие въ основаването на „Урания", Д-во „България" цѣлеше и цѣли разширението и засилването на операциитѣ си въ по широки операционни райони, цѣли проникването си и твърдото заякчаване въ чужди земи, особено въ съсѣднитѣ държави. Тая операция, тъкмо заради

СПИРТОВЪ **ОЦЕТЪ** ЕСЕНЦИЯ
ПРОДАВА НАЙ-ВИГОДНО.
ОЦЕТНА ФАБРИКА Р. Папариновъ, Русе.

А. ИЛИЕВЪ & С-ие
ОСНОВАНА ВЪ 1895 ГОДИНА.
Сѣдалище: ВАРНА.
Клонове: София, Бургасъ, Русе.
ЕКСПЕДИЦИЯ и КОМИСИОНА.
ТЪРГОВИЯ
съ газъ, соль, каменни вжглища, минерални масла, желѣзни греди, марсилски керемиди и пр.
Индустриални и финансови изучвания.
Съдѣйствие за финансиране надеждни прѣдприятия.
Добиване разни концесии и индустриални облаги.

ВЪЛНЕНО-ТЕКСТИЛНАТА ФАБРИКА
„СВ. ГЕОРГИ"
ВЪ ТРЯВНА
Съобщава, че въ новооткрития си софийски складъ, улица „Търговска" № 28, *ще продава на едро и дребно своитѣ произведения:*
Модни фини платове, за мжжки костюми, платове за дамски костюми, шаяци и сукна за формени облѣкла, платове за ученически форми и голѣмъ изборъ на здрави и трайни платове, изработени отъ мѣстна вълна, по цѣни по-низки отъ конкуренцията.
Фабриката собственость на Българ. Търг. Банка е въ положение да продава всѣкога по-ефтино.

Първо Българско Анон. Дружество
за
МЕЖДУНАРОДНИ ТРАНСПОРТИ
Централно сѣдалище въ София, срѣщу Народния Музей.
Прѣдставители и кореспонденти въ всички по-главни градове въ странство.
Главенъ акционеръ: Българска Кредитна Банка „ГИРДАПЪ".
Телеграфенъ адресъ: ТРАНСБАЛКАНИЯ.
Вр. Телефонъ 1178.
Международни транспорти по сухо и вода.
Вжтрѣшни транспорти.
Специална групажна служба Виена—София, Варна—София, Бургасъ—София.
Обезмитявания.
Камионажъ.
Специална служба за транспортъ съ мобилни кола.
Складирване стоки.
Рекламации на надвзети прѣвозни такси и мита.
Аванси срѣщу стоки (варантенъ кредитъ).
Продажба пжтни билети.
и пр. и пр.

Постоянenъ складъ отъ всѣкакъвъ видъ
АМЕРИКАНСКИ МИНЕРАЛНИ МАСЛА
на много износни условия и цѣни, при
И. М. ЩЕРНЛИБЪ & С-ие,
София, Булевардъ „Дондуковъ" № 46.
Адресъ за телеграми „Щернлибъ" София
Телефонъ № 1311.

Ст. П. Братовановъ & Сам. М. Пардовъ
КОМИСИОНЕРИ-ЕКСПЕДИТОРИ
РУСЕ.
Прѣдставителство, митническо посрѣдничество и прѣдставители на международни транспорти.
Текегр. аересъ: Братовановъ		Телефонъ № 419.

ГОЛѢМЪ ИЗБОРЪ ОТЪ
ПОМПИ
за кладенци, градини и винарски
ОФЕРИРА МНОГО ЕФТИНО МАШИННИЯ СКЛАДЪ
ВУЛКАНЪ
С. Епщайнъ — Русе.
Илюстровани каталози при поискване даромъ.

Печатница „Зора", Варна.

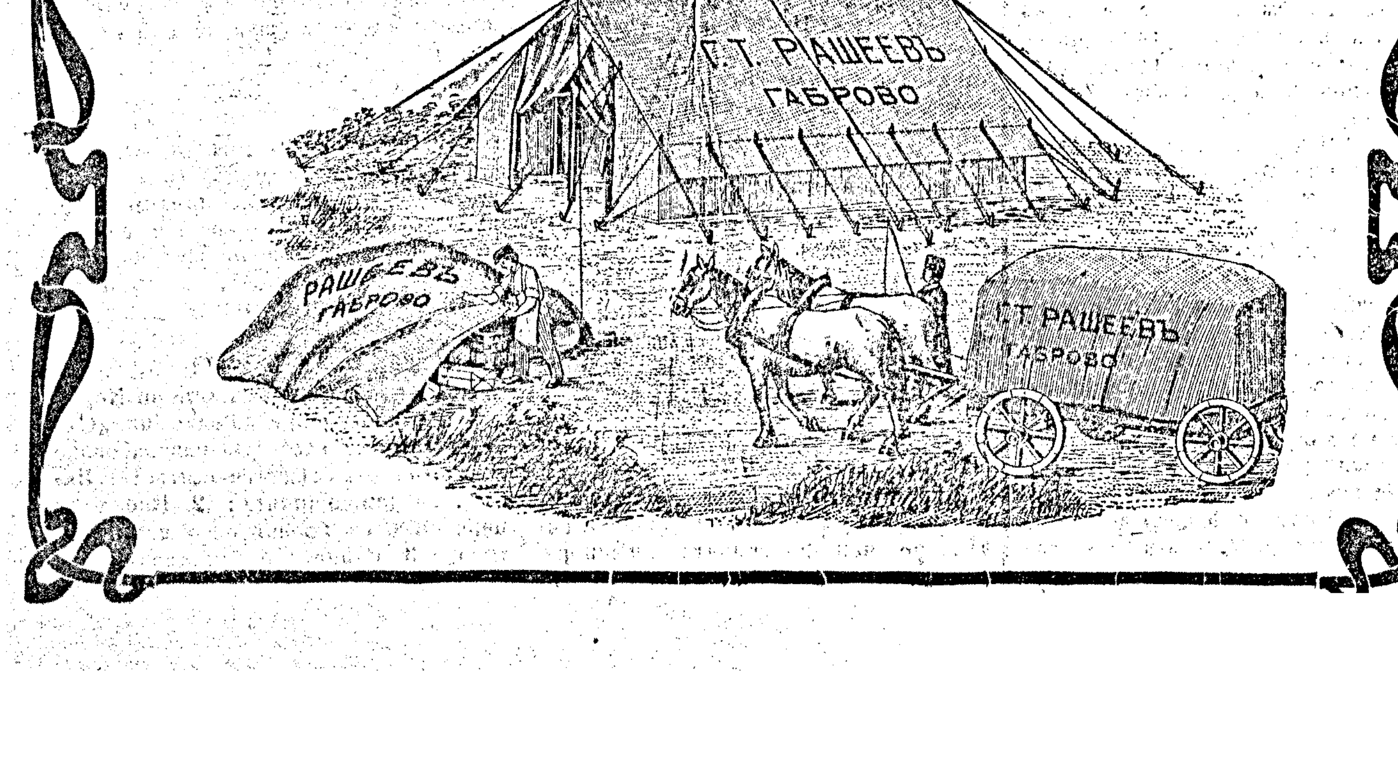

ТЕКОТИЛНА ФАБРИКА НА
Г. Стефановъ и Синове
ВЪ СЛИВЕНЪ.
Произвежда разни сукна, шаеци и модерни платове — шрайгарчи и кангарни, рипсове, трика и др. четворни десени за мѣстния пазарь.

„България" I-во БЪЛГАРСКО ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ДРУЖЕСТВО.
Основано прѣзъ 1891 г. въ гр. РУСЕ

„БЪЛГАРИЯ" застрахова и прѣзастрахова: противъ пожаръ и нещастни случаи. Всѣкакъвъ транспортъ по сухо и по вода човѣшкия животъ, зестри, капитали, пенсии. По най-модерни, нововъвѣдени и износни комбинации.
УСЛОВИЯ НАЙ-ЛИБЕРАЛНИ; ПРЕМИИ НАЙ ИЗНОСНИ.
Застраховкитѣ за животъ при „БЪЛГАРИЯ" не плащатъ никаква добавъчна премия за риска за война.
Полицата на БЪЛГАРИЯ" по застраховка за животъ е неоспорима отъ деня на издаването ѝ и съдържа най ясни и точно опрѣдѣлени условия.
„БЪЛГАРИЯ" изпълнява своитѣ задължения съ най голѣма точность и изплаща най-бързо загубитѣ.
„БЪЛГАРИЯ" е най старото и най-солидното първо българско застрахователно дружество въ царството.
— което се ползува съ всесвѣтска извѣстнось. —
„БЪЛГАРИЯ" има годишни постѫпления отъ премии по всички видове застрахования зл. лв. 26,000,000.
ГАРАНЦИЯ НА ДРУЖЕССВОТО:
капиталъ, резерви и други повече отъ зл. лв. 24,000,000.
ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ ВЪ РУСЕ
Прѣдставителство въ София.
Агенции по всички градове и селски центрове на царството, въ Македония и одринско.
Главенъ Директоръ на дружеството: Г. ТОДОРОВЪ.
Проспекти и подробни свѣдения се даватъ даромъ отъ: Главната Дирекция, прѣдставителствата и всички агенти и пѫтующи инспекторъ-аквизитори на Дружеството.

ТЪРГОВСКО-ИНДУСТРИАЛНА БАНКА
ПЛОВДИВЪ — Клонъ Бургасъ.
Основенъ капиталъ 1,000,000 лв. напълно внесенъ
Основана 1895 година
Извършва всѣкакъвъ видъ банкови операции:
сконтира търговски ефекти; прави заеми срѣщу лични гаранции и съ залогъ на цѣнни прѣдмети и стоки:
Открива текущи смѣтки срѣщу лична гаранция и ипотека на недвижими имоти; Купува и продава чекове за въ България и странство; прави и парични прѣводи;
Купува и продава разни цѣнни книги и стоки за чужда смѣтка;
РАЗНИ ПРѢДСТАВИТЕЛСТВА.
Приема влогове:
БЕЗСРОЧНИ съ 5% годишна лихва. СРОЧНИ за до 1 г. $5^1/_2$% лихва. СРОЧНИ за 1 година и нагорѣ 6% годишна лихва.
Телеграфически адресъ: „ИНДУСТРИАЛНА БАНКА".
Талефонъ № 10.

Фабрична Марка.
ГАЗЪ отъ най-добро качество
Употрѣбявайте само тази марка.
„НАФТА"
БЪЛГАРСКО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО
Капиталъ 1,000,000 лв.
Централа въ СОФИЯ.
Клонове въ всички градове на Царството.
Постоянни складове въ всички клонове отъ ГАЗЪ въ каси и варели, БЕНЗИНЪ за освѣтление, автомобили, мотори, индустриялни и техномически цѣли, МИНЕРАЛНИ и ЦИЛИНДРОВИ МАСЛА, ГАЗОЙЛЪ (НАФТЪ) за Дизелмотори, ПѪКУРА за гориво въ парни котли, КАТРАНЪ, ПАРАФИНЪ, АСФАЛТЪ и всички други нефтени продукти.
Цѣни и условия най-износни.

„ВИТОША"
Българско Анонимно Акц. Застрахователно Д-во
Основенъ капиталъ 1,000,000 лева.
Извършва всички видове застраховки върху „ЖИВОТЪ" и противъ „ПОЖАРЪ" при най-износни условия и при най евтини тарифи.
„ВИТОША" застрахова безъ да взема каквито и да било допълнителни премии за риска на „война"
„ВИТОША" застрахова лица и отъ двата пола, безъ да прави разлика въ премиитѣ.
„ВИТОША" застрахова безъ медицинско прѣглеждане лица отъ двата пола въ селата, гдѣто нѣма медицински лѣкарь безъ да взема каквито и да било допълнителни премии.
„ВИТОША" застрахова сѫщо по таблици съ участие въ печалбитѣ.
Независимо отъ печалбитѣ при застраховки по таблици съ участие въ печалбитѣ.
„ВИТОША" отстѫпва на всички застраховани по отдѣла „ЖИВОТЪ" 30% отъ чиста печалба на дружеството (чл. 46 отъ Устава). *Подобна печалба никое Акционерно Застрахователно Дружество не дава на своитѣ застраховани.*
Затраховкитѣ при „Витоша" могатъ да получатъ заеми на най-износни условия.
„Витоша" възобновява унищоженитѣ застраховки най лесно при най износни условия, като прави и най голѣми улеснения, за поддържането на полици, премиитѣ на които не сѫ били платени на врѣме.
„Витоша" е най *Чисто Българско Застрахователно Дружество* и като такова, то е възприело най износни за застраховане тарифи и условия.
Прѣди да се застраховате на което и да било дружество проучите тарифитѣ и условията на „ВИТОША" и ще се увѣрите, че само „Витоша" ще Ви за страхова при *най-износни за васъ условия.*
о—о—о—о о—о—о—о—о—о—о—о—о—о—о—о—о
Прѣдложения за агенти-аквизитори се приематъ направо въ Дирекцията *ул. Алабинска* и *Царь Асѣнь № 32* или чрѣзъ инспекторитѣ на дружеството г. г. *Захарий Цончевъ, Христо Костовъ* и *Илия П. Стефановъ*, които сѫ въ обиколка изъ провинцията, по уреждане агентската служба на дружеството.
Телефонъ № 1707 — телеграфенъ адресъ: „*Витоша.*"

цѣлитѣ, които прѣслѣдва, е една отъ най-симпатичнитѣ и заслужваща всичката почеть и уважение на цѣлото българско общество къмъ управата на дружеството и къмъ неговитѣ акционери, които посрѣщнаха съ пълни удобрения.

И тия двѣ важни операции се реализираха, както казахме въ 1914 год; годината на катаклизма въ Европа, годината на пълния нашъ вѫтрѣшенъ застой, годината на общонародния страхъ отъ изненади и примеждия — годината, когато всѣки си е свилъ и свързалъ кесията да не похарчи 5 пари излишни, да не даде 5 пари на вѣтъра. Е, добрѣ, само едно дружество затвърдено въ обществото, само едно дружество спечелило всеобщо и голѣмо довѣрие отъ клиентитѣ си, само дружество съ якъ и здравъ стабилитетъ въ капиталитѣ си — само дружество съ доказана финансова мощь може да прѣдприема въ подобни врѣмена да извърши съ таквъ похваленъ успѣхъ операции, като тия на Д-во „България". Тъкмо въ тая година, като капризъ на врѣмето, Д-во „България" дава на акционеритѣ си чиста печалба 455 00 лева или, както по-горѣ казахме, 26 лева на акция — съ 2%, сирѣчь, повече отъ миналитѣ добри години.

Но нека на късо прослѣдимъ и общитѣ цифри говорящи за отличния успѣхъ на Д-во „България". Въ баланса ние виждаме, че общия приходъ само отъ премии по разнитѣ видове застраховния въ 1914 година е билъ 24,812,686 61 лв. зл., но общия приходъ отъ *премии* и *резерви* е 46,159,101 43 лв. зл., срѣщу 44,013,334 92 за 1913 г или съ 2,145,766 51 лв. зл. повече. Тия цифри даватъ още по свѣтла и по-изобразателна илюстрация на казаното отъ насъ за отличнитѣ успѣхи на Д-во „България" и за здравитѣ стѫпки, въ които управата му насочва неговитѣ дѣла. Но най ярькъ и най-краснорѣчивъ е слѣдния фактъ: въ 1914 год. изгорѣ застрахованата при Д-во „България" белгийската акционерна кожарска фабрика въ Русе; загубитѣ отъ тоя пожаръ бѣха ни по-малко, ни повече, а тъкмо 800000 лева, загуба, каквато никое застрахователно дружество въ България не е изплащало. Д-во „България" безъ да се смути, безъ да се поколебае, безъ даже да успори въ нѣщо правото на акц. кожарско д-во, брои му сумата още на момента, когато бѣ оформена констатацията на пожара. Тоя жестъ показва не друго, а голѣма колантность, той свидѣтелствува, отъ друга страна, и непоколебима вѣра въ своята финансова мощь.

Да, Д-во „България" изплати 800000 лева загуби прѣзъ 1914 год., безъ да потърси съдѣйствието на прѣзастрахователнитѣ дружества на тоя имотъ и пакъ даде на акционеритѣ си той значителенъ дивидентъ. Значи една случайность е измѣнила резултата отъ още по-голѣмъ успѣхъ.

Въобще, Д-во „България" е обично дѣло на българския народъ; то е симпатично на народа, неговата популярность е тъй много издигната въ всичкитѣ слоеве на обществото не само защото е едно отъ старателнитѣ въ дѣйностьта си и защото е колантно къмъ клиентитѣ си въ твърдѣ широка степень, а защото, прѣдъ всички дружества, то се отличава съ чрѣзмѣрна демократичность. Неговитѣ акции не сѫ привилегировано достояние само на крупнитѣ капиталисти; тѣ сѫ широко разпространени въ масситѣ: помежду търговцитѣ, еснафитѣ, занаятчиитѣ; ще ги намѣрите като притежание и въ селата и въ най бѣдната класа хора отъ всичкитѣ кѫтове на страната, които сѫ могли да спестятъ отъ хапката си да ги купятъ и иматъ

Покрай името първо „българско" Д-во „България" достойно може да носи и името „народно", защото то всѣкога дѣли изгодитѣ си съ народа. Когато нѣкои отъ подобнитѣ нему дружества се увлѣкоха отъ съблазаньта — да не кажемъ отъ алчностьта на крупнитѣ си акционери да подраздѣлятъ акциитѣ си на „основателни" и „обикновени" и за основателнитѣ да привилегироватъ по-голѣми дивиденти и по голѣми печалби, а за обикновенитѣ — които иматъ сѫщата номинална и емисиона стойность и които донасятъ еднакви доходи на дружеството — да се гарантиратъ по малки дивиденти и по-малко участие въ печалбитѣ, д-ство „България" съ твърдость е устоявало и противъ това изкушение и миналата 1914 година, когато имитира 5000 нови акции не се възползува отъ прецедентитѣ на другитѣ дружества, а приравни и тия нови акции съ ония отъ прѣди 23 години. И нека отбѣлѣжимъ, че въ това отношение д ство „България" е единственото, което запази равенството въ участието на печалбитѣ и дивидентитѣ, то е единствено, което не си служи съ осѫдителнитѣ похвати, каквито виждаме въ нѣкои други дружества.

Конгресътъ на житаритѣ.

I Засѣдание.

София, 4 май 1915 г. прѣдъ обѣдъ.

Днесъ, 10 часа прѣди обѣдъ въ салона на „Славянска Бесѣда" се откри конгреса на житаритѣ въ България. Присѫтствуватъ около 150 души делегати изъ всички краища на царството. Присѫтствуватъ на конгреса: отъ страна на търговското д-во — подпрѣдседателя на софийската търг. камара г. Ст Караджовъ, отъ страна на русен. търгов. камара члена на камарата П. Хинковъ и отъ страна на софийската камара секретаря на камарата г. Д-ръ Ив. Златаровъ.

Конгресътъ бѣ откритъ отъ прѣдседателя на врѣменния комитетъ г. Симеоновъ, който отъ страна на врѣменния комитетъ благодари на делегатитѣ, за дѣто сѫ се отзовали съ готовность на поканата и ги поздрави съ „добрѣ дошли". Съ явно гласоподаване избра се слѣдното бюро за рѫководене засѣданията на конгреса: прѣдседатель проф. Б. Боевъ, членове Мицайковъ, Койно Господиновъ, П. Хинковъ и Чакъровъ; секретари Симеоновъ отъ Червенъ-Брѣгъ и Аврамовъ отъ Свищовъ.

Прѣдс. проф. Боевъ, Благодаря за довѣрието, което ни се указва и се надѣвамъ, че вие ще положите вашитѣ усилия за разглеждане успѣшно въпроситѣ поставени на дневенъ редъ. Ние трѣбва да обмислимъ прѣдварително въпроса за дневния редъ — дали да почнемъ съ разглеждането на болнитѣ въпроси, които сѫ ни събрали тукъ или пъкъ най-напрѣдъ да почнемъ съ въпроситѣ за нашето организиране и слѣдъ туй съ другитѣ въпроси.

Алтимирски намира, че най цѣлесъобразно е, конгреса да почне съ въпроса за организирането на житаритѣ въ съюзъ, а послѣ това съ въпроситѣ, които интересуватъ и засѣгатъ житаритѣ.

Екимовъ. Въ първия съборъ, когато трѣбваше да се направятъ извѣстни постѫпки за защита на нашитѣ интереси, ние чувствувахме, колко сме слаби и колко нашитѣ рѣшения не ще иматъ тяжесть, щомъ ние не прѣдставляваме организирана сила, щомъ нѣмаме организация. Ето защо въпроса за организацията, азъ смѣтамъ за първостепененъ и конгреса трѣбва най напрѣдъ да се занимае съ него.

Б. Боевъ. Моето мнѣние е да изберемъ комисия, която да прѣгледа проекто-устава и слѣдъ обѣдъ да пристѫпимъ къмъ разглеждането на устава.

Слѣдъ кратки още дебати конгресътъ рѣши да се занимае на първо мѣсто съ организацията на житаритѣ. като избра комисия, която да прѣгледа изработения проекто уставъ и въ която освѣнъ бюрото на конгреса влизатъ и г. г. Екимовъ, Аджаровъ, Пиперковъ, Алтимирски, Кьосевъ и П. Иотовъ.

II. Засѣдание.

4 май 1915 г. слѣдъ обѣдъ.

Докладъ на комисията по проекто-устава.

Докладчикъ проф. Боевъ. Конгресътъ прие организацията да носи названието „съюзъ на търговцитѣ житари въ България", а не сдружение на търговцитѣ и пр, както е поставено въ проекто-устава.

По въпроса за постигане цѣлитѣ на съюза, П Иотовъ изказва мнѣние, че освѣнъ чрѣзъ събрания, конгреси и сказки, трѣбва съюза да издава свой печатанъ органъ или пъкъ да се прибѣгне къмъ услугитѣ на нѣкой отъ сѫществующитѣ търговски органи, като се субсидира отъ страна на съюза.

Прие се прѣдложението на проф. Боевъ съ слѣдната резолюция: „Съюзътъ си служи съ всички законни срѣдства за постигане на своитѣ цѣли: чрѣзъ събрания, конгреси, сказки и печатни произведения". Прие се направеното отъ бюрото прѣдложение, да се постави наредъ съ другитѣ точки и слѣдната: „уреждане тържища въ по-голѣмитѣ градове".

Съставъ на съюза.

По въпроса за състава на съюза, г-нъ Трандафиловъ подържа принципа на децентрализацията, като търговцитѣ отъ извѣстенъ пунктъ се организиратъ въ мѣстно сдружение, а отдѣлнитѣ сдружения влизатъ въ състава на съюза.

Б. Боевъ подържа, че отдѣлнитѣ търговци трѣбва направо да сѫ членове на съюза.

Д-ръ Ив. Златаровъ. Азъ разбирамъ значението на съюза въ смисъль създаването на мѣстни групировки, които да влизатъ като членове на общия съюзъ.

П. Хинковъ. Принципа на децентрализацията дѣйствително е за прѣдпочитане, но ако ние въ комисията сме възприели това прѣходно положение, направили сме го, за да улеснимъ за сега създаването на съюза. Защото ние не можемъ да чакаме да се образуватъ отдѣлни мѣстни сдружавания, че тогава да пристѫпимъ къмъ групирането имъ въ единъ общъ съюзъ.

Д. Ангеловъ. Сдружаванията на мѣстна почва сѫ необходими. И ако ние сега туряме основата на нова организация, не трѣбва да имаме прѣдъ видъ само условията, които сега въ тоя моментъ сѫ ни налегнали, но трѣбва да поставимъ организацията на такива основи, които ще гарантиратъ бѫдащето ѝ развиване и процъвтяване.

Екимовъ. Подържа становището, прокарано въ проекто-устава, а именно да се прѣдостави свобода на отдѣлнитѣ житари да бѫдатъ направо членове на съюза или въ мѣстното дружество.

Керменчиевъ настоява да се приеме положението, да не се допуска влизането направо за членове на съюза освѣнъ чрѣзъ мѣстнитѣ сдружавания. Не може да сѫществува съюза, докато нѣма мѣстни сдружения на търговцитѣ житари.

Б. Ивановъ. Азъ съмъ прѣдставитель на мѣстното софийско д-ство на търговцитѣ житари. Мисля, че за да има съюзъ, трѣбва да имаме отдѣлни сдружавания. Ние основаваме съюзъ съ по-далечни цѣли отъ тия да се боримъ противъ рѣшенията на комитета за обществената прѣдвидливость. Ние имаме за осѫществяване и други задачи, да работимъ за подобрѣние условията на нашата търговия, създаване на законодателство и пр.

Мицайковъ подържа нуждата отъ мѣстни сдружения, които като цѣло ще бѫдатъ членове на съюза. Всички търговци-житари, членове на съюза, обязателно трѣбва да бѫдатъ членове на мѣстнитѣ сдружавания.

Чакъровъ. Ние сега конституираме нашия съюзъ, но трѣбва да прокараме положението, че всички членове на съюза обязателно трѣбва да бѫдатъ членове и на мѣстнитѣ организации, ако има такива.

По разискваня въпросъ конгресътъ прие прѣдложението на Чакъровъ.

Прие се всѣки дѣйствителенъ членъ при записването си да внася 20 лв. веднъжъ за винаги, а всѣки мѣсецъ по 2 лв. членски вносъ.

П. Иотовъ прѣдлага да се постави въ устава членъ, съ който да се вмѣнява въ дългъ на управителния съвѣтъ на съюза да работи за основаването на едно житарско банково учреждение, а сѫщо и за основаването на житарска посмъртна каса.

Алтимирски. Идеята, която лансира г. Иотовъ е отлична. Но ние сме се събрали сега да обсѫдимъ други въпроси, които ни засѣгатъ твърдѣ чувствително днесъ. По нататъкъ, като стабилизираме съюза си, можемъ да пристѫпимъ къмъ осѫществяването и на подобни инициативи.

Прѣдложението биде оттеглено.

Уставътъ биде приетъ изцѣло на трето четене съ рѫкоплѣскания. Той влазя въ сила слѣдъ като бѫде утвърденъ отъ надлежната власть.

Б. Боевъ Г-да делегати, Вие токущо се организирахте въ съюзъ за защита на своитѣ професионални интереси. Въ живота на нашата страна сдружаванията се зачестиха, защото израстването на нашия народъ, на нашитѣ обществени отношения докара до сгрупирването на интереситѣ. И една страна се чувствува толкова по-напрѣднала, колкото повече сдружаванията на интереситѣ ставатъ и тия интереси се чувствуватъ. Нашиятъ съюзъ, макаръ и продиктуванъ отъ лични интереси, е една брънка отъ цѣла верига на сдружавания въ България и той принася съ това своята данъ въ напрѣдъка на страната. (Рѫкоплѣскания).

Пристѫпи се къмъ изборъ на управителенъ и провѣрителенъ съвѣти.

Единъ скроменъ юбилей.

Често пѫти изъ пресата се широко разгласява юбилея за прослужени години на този или онзи чиновникъ; твърдѣ редки сѫ, обаче, случаитѣ, когато единъ труженикъ изъ областьта на нашата промишленость да празнува юбилея на просѫществувани дълги години на своето индустриално прѣдприятие.

Този, който познава отблизо условията, при които се създава и крѣпи нашата индустрия, не би се двоумилъ да признае, че несравнено по трудни и непрѣодолими условията сѫ у насъ за просѫществуване на едно индустриално заведение, отколкото за единъ чиновникъ да изслужи 20—25 годишна служба.

Ето защо и твърдѣ рѣдко сѫ случаитѣ за единъ български индустриалецъ да празнува завършенъ цикълъ — отъ четвъртъ вѣкъ — просѫществуванъ отъ прѣдприятието му. Колкото по-редки сѫ юбилеитѣ, празнувани отъ нашитѣ индустриалци, толкова по-заслужено би трѣбвало всѣки таквъ юбилей да спрѣ вниманието на нашитѣ прѣдприемчиви люде.

Единъ отъ тия редки юбилеи е тоя празнуванъ на 1 май въ Пловдивъ. Въ тоя послѣдния градъ, — отъ 1890 год. сѫществува Индустриално Заведение „Май" за мастила, лепила, червенъ восъкъ и др. на *Стефанъ Обрѣйковъ* — търговецъ на колониални стоки и дългогодишенъ прѣдседатель на Пловдивската Търг.-Индустр. Камара.

На 1 май т. г. индустриалното заведение на г-нъ Обрѣйковъ навърши 25 години отъ сѫществуването си.

По натура скроменъ какъвто си е, г. Обрѣйковъ — не само въ частнитѣ си инициативи, но и тогава, когато е на почетенъ общественъ постъ — сѫщо и сега, когато празднуваше 25 години отъ основаване индустриалното си заведение, ограничилъ това свое празненство въ едно прѣкалено скромно тържество, непонятно за съврѣменитѣ ни нрави и общественъ животъ.

На 30 априлъ е отслужена панахида за починалитѣ бивши работници въ фабриката. На 1 май е отслуженъ водосветъ въ фабриката, при участието на интименъ крѫгъ и работниятъ персоналъ на заведението. Вечерьта е била сервирана закуска на 40—50 души почитатели на инициативата на юбиляра.

Истинскитѣ пионери на нашата индустрия сѫ така скромни и за подражание!

Хроника.

По транзита.

Директорътъ на желѣзницитѣ инженеръ Морфовъ и началника на отдѣление при дирекцията инженеръ Каракашевъ сѫ заминали за Букурещъ по уреждане на въпроса за прѣчкитѣ, които систематически се правятъ отъ страна на ромѫнскитѣ желѣзопѫтни власти на българския транзитъ прѣзъ Ромѫния. Отъ тамъ тѣ съ сѫщата цѣль ще заминатъ и за Буда-Пеща.

Увеличава се размѣра на таксата за денгуба на вагонитѣ.

Въ допълнение на наредбитѣ по денгуба на вагонитѣ, за които съобщихме въ миналитѣ си броеве, таксата за денгуба въ увеличенъ размѣръ, 5 лева за вагонъ и на часъ, ще се събира още и въ слѣднитѣ случаи:

а) когато нѣкои пратки въ пълни товари, които се изпращатъ първоначално на нѣкоя станция, слѣдъ пристигането имъ въ тази станция, не се разтоварятъ отъ вагонитѣ и не се откаратъ отъ огрѫдата на станцията, а се прѣтоварятъ въ други вагони и слѣдъ това се прѣдаватъ като нова пратка за нѣкоя друга станция отъ получателя на пратката или отъ нѣкое друго лице или фирма; денгубата въ този случай ще се смѣта отъ часа на пристигането на вагонитѣ въ първоначалната приемна станция до часа на прѣпращането имъ за новото мѣстоназначение;

б) когато праткитѣ въ паленъ товаръ не се товарятъ въ установения въ § 217, буква а, 10-часовъ свободенъ отъ денгуба срокъ, считанъ отъ турянето вагонитѣ на разположение за натоварване; въ този случай денгубата ще се смѣта отъ часа, въ който е изтекълъ свободниятъ отъ денгуба 10-часовъ срокъ.

Настоящитѣ разпоредби влизатъ въ сила отъ 17 май, н. ст. тази година.

Цѣната на царевицата.

Понеже вслѣдствие забраняваного износа на царевицата, прѣдлаганията на такова отъ страна на производителитѣ сѫ се увеличили и на много мѣста царевицата е била продавана по 12, 13 и 14 лв. стотѣхъ кгр., комитетътъ за обществената прѣдвидливость е рѣшилъ да бѫде намалена първоначално опрѣдѣлената цѣна на царевицата отъ 18 лева на 15 лева стотѣхъ кгр. Това рѣшение на комитета е прѣдставено на утвърждение отъ министерския съвѣтъ.

Панаира въ Ески-Джумая.

На тоя панаиръ, откритъ на 1-й май, по причина на коневъдната изложба, отъ министра на земледѣлието и държавнитѣ имоти, г. Д-ръ Динчевъ съ особенна тържественность, доби особенъ интересъ само чрѣзъ изложбата, въ която на нѣколко групи, бѣха изложени породисти жребци, кобили и кончета на брой 143, отъ които 17 жребци, кобили и кончета получиха парични награди отъ 100 до 400 лева — една категория по 100 лева, втора — по 250 лв. и трета — отъ която само единъ жребецъ — 400 лева. Освѣнъ изложбата, на панаира се изнесоха извънредно голѣмъ брой коне, кобили, кончета отъ съвсѣмъ подобрѣни раси; но панаира е изпълненъ още и съ всѣкакъвъ други добитъкъ, като никогажъ въ други години. И въ тоя добитъкъ се констатирва извънредно добро расово подобрение. Отъ страна на другитѣ стоки (търговски) и отъ страна на купувачи, панаира почувствува голѣма липса. Купувачи въобще нѣма и за добитъкъ, а $^2/_3$ отъ помѣщенията на панаира (сергиитѣ покрити) сѫ съвършенно празни по липса на стоки. Търговцитѣ въ Е.-Джумая сѫ особенно зарадвани, чѐ тази година панаирътъ е така слабъ отъ стоки и отъ продажби.

Управателниятъ съвѣтъ на житарския съюзъ.

Въ засѣданието си на 4 т. м. слѣдъ обѣдъ конгресътъ на търговцитѣ житари е избралъ за членове на управителния и провѣрителния съвѣти на съюза слѣднитѣ лица: управителенъ съвѣтъ: Б. Боевъ — София, П. К. Хинковъ — Плѣвенъ, Юр. Пиперковъ — Ч.-Брѣгъ. Д-ръ Ив. Екимовъ — Варна, В. Чакъровъ — Т. Сейменъ, Хр. Марчевъ — Чирпанъ, Н. Алтимирски — Ломъ, К. Качевъ — Бургасъ, Д. Сяровъ — Ямболъ; провѣрителенъ съвѣтъ: С. Ц. Симеоновъ — Ч. Брѣгъ, Д. Аврамовъ — Свищовъ и Вл. Х. Костадиновъ — гара Раковски.

Деклариране на масьта.

Комитетъ за обществената прѣдвидливость е разпоредилъ всички търговци на масъ да декларирать прѣдъ мѣстнитѣ комитети количеството на притежаваната отъ тѣхъ масъ. Слѣдъ като се установи по тоя начинъ точното количество на масьта въ страната, комитетътъ ще се занимае съ вопроса да се позволи ли или не износа ѝ.

Панаиръ.

На 12, 13 и 14 того ст. ст. при спирка Горни-Дѫбникъ (плѣвенска околия) ще се състои панаиръ. На посѣтителитѣ на панаира ще се издаватъ цѣли билети по желѣзницата до спирката, важащи и за връщане до 15/28 V вкл. с. год.

Книжнина.

Получи се въ редакцията ни No. 31 отъ седмичното приложение на „Съврѣменна Мисълъ" съ разнообразно съдържание и слѣднитѣ статии: 1. Задача на демокрацията; 2. Висшиятъ персоналъ въ просвѣтното министерство и 3. Войната и социализма.